

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 19/2010
29.4.2010

1. Kirkon tilastot
2. Toimintatilastojen A3-A6 täyttöohjeiden päivitykset 1.1.2010

1. KIRKON TILASTOT

Kirkkohallitus kokoaa vuosittain tietoja seurakuntien jäsenmäärästä, toiminnasta ja taloudesta. Tilastot kuvaavat numeroina seurakuntien toiminnan määrää. Niitä käytetään toiminnan viestintään, analysointiin, suunnitteluun ja edunvalvontaan. Väestömäärän kehitys, rakennemuutokset, toimintaympäristöstä tulevat uudet vaatimukset sekä seurakuntien taloudellisen aseman muutokset lisäävät oikean tiedon tarvetta. Myös seurakuntalaiset odottavat luotettavaa tietoa seurakuntansa toiminnasta. Seurakunnissa käytetään yhä enemmän koko kirkon tilastotietoja, kun omaa toimintaa ja taloutta suunnitellaan pitemmälläkin aikavälillä.

Toiminta- ja taloustietojen luotettavuus on parantunut vuosi vuodelta. Tämä on ollut mahdollista, koska ohjeet tilastoitavista asioista ovat selkeytyneet ja koska seurakunnat ovat kiinnittäneet entistä enemmän huomiota oikean tiedon antamiseen. Seurakuntien antamat toiminta- ja taloustiedot ovat laadultaan parantuneet viime vuosien aikana, mikä on koko kirkon ja myös kunkin seurakunnan oma etu.

Kirkko ja seurakunnat tarvitsevat oikeaa tietoa toiminnasta ja taloudesta, koska sitä käytetään runsaasti erilaisten asioiden tiedottamisessa, analysoinnissa, suunnittelussa ja kirkon merkityksen esiintuomisessa. Yhteiskunnassa monet eri tahot ovat hyvin kiinnostuneita esimerkiksi kirkon diakoniatyöstä ja siitä, mitä kirkon diakoniatyössä todella tehdään. Kustannuslaskenta antaa tietoa, mihin kirkollisverotulot käytetään ja miten seurakuntien voimavarat jakautuvat eri työkokonaisuuksien kesken. Seurakuntalaisten lisäksi tiedotusvälineet, valtionhallinto, kunnat, yritykset ja yhteisöt ovat kiinnostuneita kirkon tilastoista ja käyttävät niitä omalla toimialueellaan.

Kirkkohallituksen tilastotuotantostrategia on nähtävissä sakasti.evl.fi -sivuilla välilehden Tilastot takana. Kirkkohallitus kehittää tietopalvelua siten, että myös

koottuja tilastotietoja julkaistaan aiempaa enemmän seurakuntakohtaisesti Sakastissa.

2. TOIMINTATILASTOJEN A3-A6 TÄYTTÖOHJEIDEN PÄIVITYKSET

1.1.2010

Säännöllinen ryhmätoiminta

Säännöllisesti kokoontuvien ryhmien tilastointitapaa muutettiin 1.1.2009 siten, että säännöllisesti kokoontuviin ryhmiin tilastoitiin vain syyskaudella toimintansa aloittaneet ryhmät. Perusteena tilastointitavan muuttamiselle oli helpottaa seurakuntien työtä tilastoinnissa ja poistaa päällekkäisen tilastoinnin mahdollisuus. Joissakin seurakunnissa oli aiemmin tilastoitu keväällä ja syksyllä toimivat samat ryhmät ja niihin osallistuneet kahteen kertaan.

Seurakunnista saatujen palautteiden perusteella tilastointitavan muutosta ei ole pidetty hyvänä, koska monissa seurakunnissa osa ryhmistä (kevään ryhmät) on jäänyt nyt kokonaan tilastoimatta ja tämä on vääristänyt seurakunnan toiminnasta annettavaa kuvaa. Esimerkiksi diakoniatyössä monet sururyhmät kokoontuvat vain keväällä. Tästä syystä säännöllinen ryhmätoiminta tilastoidaan 1.1.2010 lähtien alla olevan ohjeen mukaan.

Säännöllisen ryhmätoiminnan tilastointiohje 1.1.2010 lukien

Säännöllisellä ryhmätoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka on seurakunnassa käynnistetty ryhmätyyppisen toiminnan nimellä (ryhmä, kerho tai vartio) ja jossa osanottajat ovat pääosin samoja.

Ryhmän kokoontumiskausi on vähintään yksi toimintakausi (kevät-, kesä- tai syyskausi). Jos saman aihepiirin pohjalta perustettu ryhmä kokoontuu sekä kevätettä syyskautena, ryhmä tilastoidaan yhdeksi ryhmäksi riippumatta ohjaajien vaihtumisesta. Mikäli ryhmässä/kerhossa käyneiden määrä muuttuu täysin toimintakauden aikana, ryhmä/kerho tilastoidaan uutena ryhmänä.

Myös sellaiset ryhmät, jotka perustetaan jonkin toiminnan/tapahtuman (esimerkiksi kriisiryhmät) pohjalta ja jotka eivät välttämättä kokoonnu koko toimintakautta, voidaan tilastoida tässä kohdassa säännöllisesti kokoontuvana ryhmänä.

Ryhmien jäseniksi tilastoidaan kaikki ne henkilöt, jotka ovat olleet mukana vähintään joka neljännessä tilaisuudessa yhden toimintakauden ajan. Jos sama henkilö kuuluu useampaan ryhmään, otetaan hänet huomioon erikseen kunkin ryhmän jäseniä laskettaessa.

Päiväkerholaiseksi tilastoidaan kaikki kevätkaudella mukana olleet lapset sekä syyskaudella ryhmiin tulleet *uudet* lapset. Samaa lasta ei tilastoida kahteen ker-

taan, jos hän osallistuu saman kerhon toimintaan sekä kevät että syyskaudella. Päiväkerhoihin tilastoidaan myös päiväkerhon kiinteänä osana toimineet musiikki- ja muut erityispäiväkerhot.

A3 lomake, 112. Sanajumalanpalvelukset: täyttöohjeen tarkennus

Sanajumalanpalveluksiin tilastoidaan pääjumalanpalveluksina vietetyt sanajumalanpalvelukset (myös esim. perhejumalanpalvelukset). Pääjumalanpalveluksina vietettyihin sanajumalanpalveluksiin tilastoidaan myös jouluaaton sanajumalanpalvelus sekä pyhäinpäivän iltajumalanpalvelus. Seurakunnan muissa kirkoissa kuin pääkirkossa tai seurakuntakodilla (esimerkiksi kappelikirkossa) vietettävät sanajumalanpalvelukset tilastoidaan myös kohdassa 112, jos ne täyttävät tämän ohjeen kriteerit ja ovat luonteeltaan seurakunnan pääjumalanpalveluksia.

A3 lomake, 27. Kodin siunaamiset: täyttöohjeen tarkennus

Tähän tilastoidaan seurakunnan työntekijöiden suorittamat kodin siunaamiset, joiden pohjana käytetään kodin siunaamisen kaavaa (Kirkollisten toimitusten kirja 1-osa). Kastetilaisuuden yhteydessä tapahtunut kodin siunaaminen tilastoidaan tähän kohtaan, jos se toimitetaan selvästi erillisenä tilaisuutena tai kasteakaavaan on yhdistetty osia kodinsiunaamisen kaavasta; kuten virsi, raamatunteksti, siunaus ja rukous.

Vuoden 2010 tilastoihin ja niiden täyttöohjeisiin ei ole tulossa muita muutoksia. Vuoden 2010 tilastolomakkeet ja niiden täyttöohjeet viedään verkkoon syksyn 2010 aikana.

Lisätietoja tarvittaessa antavat tilastoasiantuntija Henna Ahtinen, puh. (09) 1802 251, ja tilastosihteeri Helena Kontio, puh. (09) 1802 254.

KIRKKOHALLITUS

Pirjo Pihlaja

Leena Rantanen